

О. А. Криклій, канд. екон. наук, доц.,
О. В. Крухмаль, канд. екон. наук, доц.,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

ЗОВНІШНІ ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА МОЖЛИВІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ БАНКІВ УКРАЇНИ

Фінансова стратегія є частиною загальнобанківської стратегії та системою довгострокових цілей формування фінансових ресурсів, їх розподілу та використання, що визначаються місією і стратегічним баченням банку, а також найбільш ефективних шляхів їх досягнення. Зважаючи на довгостроковий характер фінансової стратегії, на можливість її реалізації значною мірою впливають ті можливості та загрози, які генеруються зовнішнім середовищем.

Політичне середовище суттєво впливає на можливість досягнення цілей фінансової стратегії банків України. Загрозами, що генеруються ним, є значний рівень корупції, складність відкриття та підтримання нового бізнесу, високий рівень бюрократії та низька бізнес-культура. Саме вони, відповідно до динаміки індексу конкурентоспроможності, чинять найбільший негативний вплив на ведення бізнесу в Україні.

Стан соціального середовища обумовлює фінансову спроможність і бажання населення користуватися банківськими послугами. У цілому показники, що характеризують людський потенціал України, знаходяться на відносно високому рівні порівняно з іншими складовими індексу конкурентоспроможності України: здоров'я населення, початкова та вища освіта займають лідируючі позиції; значні обсяги внутрішнього ринку забезпечені розміром держави, кількістю населення та споживанням товарів і послуг. Загрозами соціального середовища є низький рівень довіри населення до банків; недостатній рівень фінансової освіченості населення, що стримує його в користуванні банківськими послугами; недостатній рівень захисту споживачів банківських послуг. Позитивним є те, що виконавчі органи влади значну увагу приділяють нівелюванню негативного впливу даної групи факторів на функціонування фінансового ринку України в цілому та ринку банківських послуг зокрема. У 2012 році Кабінетом Міністрів України була затверджена Стратегія реформування системи захисту прав споживачів на ринках

фінансових послуг на 2012–2017 роки. Національний банк України затвердив План заходів з підвищення рівня фінансової грамотності населення України на 2013 рік, створений як складова зазначеної Стратегії. Наразі НБУ розробляє довгострокову Стратегію підвищення рівня фінансової грамотності населення України, яка визначатиме пріоритети та напрями діяльності державних і недержавних організацій у цій сфері.

Одним з головних факторів, що впливають на формування та реалізацію фінансової стратегії банків України, є загальна економічна ситуація. За результатами дослідження нами визначено такі зовнішні загрози для економіки України у 2013–2015 роках: погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури (брак попиту на товари традиційного експорту та падіння цін на ринках промислової сировини); погіршення умов торгівлі внаслідок протекціонізму в країнах – торговельних партнерах; високий рівень цін на енергоресурси, що імпортує Україна, та складні зовнішньополітичні відносини з Російською Федерацією, які підвищують рівень загальної невизначеності та залежності від цін на енергоносії; висока вартість і нестабільні умови надання зовнішнього фінансування банківському та корпоративному секторам; звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу. Суттєвими також є внутрішні загрози для економіки України, що потребують системних економічних реформ: значна зовнішньоторговельна відкритість; високе та перманентно зростаюче негативне сальдо рахунку поточних операцій; високе боргове навантаження на державний і фінансовий сектори; збереження нестійкості платіжного балансу; нестійка динаміка золотовалютних резервів НБУ; девальваційний тиск на валютний курс гривні тощо.

*Т. Г. Кубах, канд. екон. наук,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІЇ

Процеси регіоналізації та глобалізації суттєво вплинули на значущість розвитку окремо взятої території, проявом чого є набуття нових якостей території, однією з яких є конкурентоспроможність. Враховуючи це, саме конкурентоспроможність доречно сприймати як інструмент, який суттєво допомагає не тільки у виявленні існуючих проблем і необхідності подальшого розвитку, а й у визначенні основних цілей, задач, перспектив і стратегічних пріоритетів. Досягнення необхідного рівня конкурентоспроможності території не тільки підвищує розвиток окремо взятого регіону і добробут його населення, але й спрямоване на зниження міжрегіональних диспропорцій і зміцнення національної безпеки держави.